

Guía Docente				
Datos Identificativos			2019/20	
Asignatura (*)	Patoloxía Podolóxica 1	Código	750G02021	
Titulación	Grao en Podoloxía			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Rosende Bautista, Carolina	Correo electrónico	carolina.rosende@udc.es	
Profesorado		Correo electrónico		
Web	moodle.udc.es			
Descrición xeral	A materia de Patoloxía podolóxica I, integrará os temas necesarios para adquirir os coñecementos para realizar un diagnóstico, prognóstico e plan de tratamento dos procesos patolóxicos, morfolóxicos e funcionais do pé. A abordaxe do estudo as diferentes patologías e afeccións realizarase desde o punto de vista clínico e funcional, integrándose deste xeito o estudo da semioloxía das patologías podolóxicas e as manobras de exploración física así como o uso e interpretación de probas complementarias nos diferentes procesos patolóxicos do pé. A Patoloxía Podolóxica atópase dividida en dúas materias no actual título de grao, esta primeira materia que aborda un estudo xeral das patologías e alteracións morfofuncionais do pé que no curso posterior completárase co estudo das patologías do pé asociadas a procesos sistémicos e cos procesos patolóxicos característicos de diferentes etapas da vida. Os contidos a desenvolver na materia son: Técnicas de exploración, para emitir un diagnóstico e prognóstico, e deseñar o plan de tratamento integral da patoloxía da extremidade inferior. Traumatismos óseos e músculo ligamentosos. Patoloxía do antepié e do retropié. Deformidades congénitas. Lesións neurolóxicas. Amputacións. Pé de risco e os parámetros clínicos patolóxicos das afeccións estruturais e funcionais do aparello locomotor en decúbito, bipedestación estática e dinámica.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A19	Coñecer e identificar os procesos patolóxicos do pé e sistémicos con repercusión podolóxica, pé de risco e os parámetros clínicos patolóxicos das afeccións estruturais e funcionais do aparato locomotor en decúbito, bipedestación estática e dinámica. Identificar as lesións dermatolóxicas e o seu tratamento. Coñecer e aplicar a Farmacoloxía específica de uso podolóxico.
A20	Coñecer e desenvolver as técnicas de exploración, para emitir un diagnóstico e pronóstico, e deseñar o plan de tratamento ortopodolóxico da patoloxía da extremidade inferior. Traumatismos óseos e músculo ligamentosos. Patoloxía do antepié e do retropié. Deformidades conxénitas. Lesións neurolóxicas. Amputacións. Asimetrías.
B1	Aprender a aprender.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B7	Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo.
B9	Fomento dunha segunda lingua de interese para a profesión.
B11	Coñecementos de informática relativos ó seu ámbito de estudo.
B12	Capacidade de xestión da información.
B18	Capacidade para comunicarse con persoas non expertas na materia.
B19	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer e identificar as causas biomecánicas dos procesos patolóxicos morfolóxicos e funcionais do pé.		A19 A20	B1 B3 B9 B11 B18 C1 C3 C7
Coñecer, utilizar racionalmente e interpretar as probas complementarias necesarias para o diagnóstico dos procesos patolóxicos morfolóxicos e funcionais do pé.		A19 A20	B1 B3 B7 B11 C1 C3 C7
O alumno/a coñece e desenvolve as técnicas de exploración, para emitir un diagnóstico e prognóstico.		A19 A20	B1 B3 B7 B9 B11 B12 B18 B19 C1 C3 C4 C7
Coñece e diseña o plan de tratamento ortopodolóxico da patoloxía da extremidade inferior. Coñece a patoloxía do antepié e do retropié. Deformidades conxénitas. Lesións neurolóxicas. Amputacións. Asimetrías.		A19 A20	B1 B3 B7 B9 B11 B12 B18 B19 C1 C3 C7
O alumno/a coñece e identifica os procesos patolóxicos do pé e sistémicos con repercusión podolóxica, pé de risco e os parámetros clínicos patolóxicos das afeccións estruturais e funcionais do aparello locomotor en decúbito, bipedestación estática e dinámica.		A19 A20	B1 B3 B7 B9 B11 B12 B18 B19 C1 C3 C4 C7

Contidos	
Temas	Subtemas
Técnicas de exploración, para emitir un diagnóstico e prognóstico	Tema 1: Conceptos teóricos do diagnóstico en Podoloxía Tema 2: Modelos teóricos sobre a función/ disfunción do pé
Parámetros clínicos patolóxicos das afeccións estruturais e funcionais do aparato locomotor en decúbito, bipedestación estática e dinámica	Tema 3: Alteracións da columna vertebral Tema 4: Alteracións da articularción coxofemoral e o xeonllo e o morna Tema 5: Alteracións lonxitudinais do membro inferior

Patoloxía do retropié	Tema 6: Alteracións morfolóxicas e funcionais da articulación tibioperonea astragalina Tema 7: Alteracións morfolóxicas e funcionais da articulación subastragalina TEMA 8: Síndromes dolorosas: Talaxias
Patoloxía do antepié	Tema 9: Alteracións morfolóxicas e funcionais do antepié Tema 10: Síndromes dolorosas: Metatarsalgias Tema 11: Alteracións morfolóxicas e Funcionais do primeiro raio Tema 12: Alteracións dos sesamoideos Tema 13: Alteracións morfolóxicas e Funcionais dos dedos Tema 14: Alteracións morfolóxicas e Funcionais do quinto raio
Amputacións. Pé de risco. Lesións neurolóxicas. Traumatismos óseos e músculo ligamentosos. Deformidades conxénitas	Tema 15: Introducción ao pé de risco: definición e fisiopatoloxía. Tema 16: Introducción ás amputacións: Definición, epidemioloxía e custo social. Tema 17: Lesións neurolóxicas. . Traumatismos óseos e músculo ligamentosos. Deformidades conxénitas
UNIDADE TEÓRICO PRÁCTICA Técnicas de exploración, para emitir un diagnóstico e prognóstico, e deseñar o plan de tratamento integral da patoloxía da extremidade inferior	Tema 18: Semiología da exploración física Tema 19: Parámetros clínicos anormais da exploración en descarga. Tema 20: Parámetros clínicos anormais da exploración en bipedestación e dinámica Tema 21: análise da pegada plantar e a marcha en situacións patolóxicas Tema 22: Solicitude e interpretación de probas complementarias

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A19 A20 B9 B12 C1 C7	21	31.5	52.5
Seminario	A19 A20 B1 B11 C3	4	6	10
Prácticas de laboratorio	A19 A20 B7 B18 C4	9	9	18
Estudo de casos	A19 A20 B3 B12 C7	10	30	40
Proba práctica	A20 B7	1	4	5
Proba mixta	A19 A20 B19 B3	2	24	26
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	As sesións maxistrais desenvolveranse como clases expositivas-participativas durante as cales se exporán os contidos básicos da materia, con apoio de imaxes, vídeo, etc. As sesións maxistrais centraranse nos contidos principais do temario. A través da plataforma MOODLE(https://campusvirtual.udc.es/moodle/)ofreceranse textos escritos que posúen os contidos BASICOS do temario.
Seminario	Mediante o desenvolvemento de diferentes actividades en grupo desenvolveranse e profundarase en diferentes contidos da materia. O traballo realizado en cada un ou dos seminarios reflectirase na entrega dunha actividade en grupo que se presentará no formato e data concertada na plataforma virtual.
Prácticas de laboratorio	Os obxectivos das prácticas de laboratorio serán: 1. Recoñecer os signos e síntomas propios da patoloxía do pé. 2. Realizar as técnicas exploratorias en descarga para identificar e recoñecer os parámetros clínicos anormais. 3. Realizar as técnicas exploratorias en carga para identificar e recoñecer os parámetros clínicos anormais. 4. Realizar unha análise da pegada plantar e a marcha humana para identificar as situacións anormais e patolóxicas. 5. Solicitar e interpretar probas complementarias 6. Deseñar un plan integral de atención *podolóxica en base aos achados clínicos.

Estudo de casos	Descríbanse diferentes situacións clínicas, facilitandolle aos alumnos datos da anamnesis, motivos de consulta, datos da exploración física *imaxes e probas complementarias. Ante estes datos cada grupo de alumnos debe realizar un diagnóstico xustificado e razoado da patoloxía do paciente e propor un plan integral de tratamento
Proba práctica	O finalizar as practicas o alumno realizará unha proba na que demostrará a súa destreza e coñecemento das técnicas realizadas durante as prácticas de laboratorio
Proba mixta	Exame con 30 preguntas de proba obxectiva e 3 preguntas de proba de desenvolvemento. No exame incluírá preguntas relacionadas cos contidos desenvolvidos tanto nas sesións maxistrais, como nos seminarios, o estudo de casos e as prácticas de laboratorio

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	A atención personalizada desenvolverase de forma programada nos horarios do profesor de atención ao alumno esta atención poderá desenvolverse de forma virtual ou presencial. O alumno deberá realizar unha entrega dos traballos indicados en ambas as metodoloxías e o profesor poderá realizar cuestións sobre os mesmos durante a atención personalizada. Establecerase ao longo do curso o momento obrigatorio de asistencia a esta atención.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba práctica	A20 B7	O finalizar as prácticas o alumnado debe realizar unha proba práctica na que por sorteo realizará 2 probas exploratorias das aprendidas durante as prácticas.	5
Seminario	A19 A20 B1 B11 C3	As actividades relacionadas cos seminarios son obrigatorias e non se poden recuperar ou substituír por outras actividades da materia, coa excepción do alumnado de matrícula parcial que deberán realizar as actividades que se indiquen e entregalas no momento indicado, esta programación realizarase cando se presente o caso. Realizaranse 2 actividades (en grupo ou individuais) con calificacións de 3 puntos cada unha, o alcance da puntuación pode estar supeditado a realización de probas específicas cando finaliza o seminario. É necesario alcanzar a metade da puntuación para superar a materia. En caso de non alcanzar a metade da puntuación, na convocatoria de xullo o alumnado deberá responder 2 preguntas (que terán un valor de 4 puntos) sobre as temáticas dos seminarios e alcanzar polo menos un 80% da puntuación das mesmas.	6
Prácticas de laboratorio	A19 A20 B7 B18 C4	É obrigatoria a asistencia á totalidade das prácticas de laboratorio para superar a materia. O alumnado debe entregar un dossier cos datos das exploracións realizadas durante as prácticas o día no que finalicen as mesmas e realizar unha proba práctica	5

Estudo de casos	A19 A20 B3 B12 C7	Cada grupo debe entregar un dossier sobre os casos traballados, a argumentación do diagnóstico e o plan de tratamento. Establecerase durante a planificación do curso a data de entrega dos devanditos dossiers.(valor 12). É necesario alcanzar a metade da puntuación para superar a materia. A asistencia ás sesións de estudos de casos é obrigatoria, queda excluído desta obrigatoriedade o alumnado de matrícula parcial que entregase as actividades que se lles programen cando se presente a situación. Na data do exame final da materia cada alumno/a debe resolver de forma individual un caso e entregar de forma escrita o razoamento do mesmo.(valor 12). É necesario alcanzar a metade da puntuación para superar a materia. En caso de non alcanzar a metade da puntuación do dossier , na convocatoria de xullo o/a alumno/a deberá alcanzar o 100% da puntuación do caso individual.	24
Proba mixta	A19 A20 B19 B3	Realizarase un exame con 20 preguntas de proba obxectiva e 3 preguntas de proba ensaio. Os contidos que se avaliarán neste exame serán os desenvolvidos durante as sesións maxistrais, as prácticas de laboratorio e os seminarios. A avaliación da proba mixta distribuirase con 30 puntos para a proba obxectiva e 30 puntos para as preguntas ensaio, para poder superar a proba mixta o alumno/a debe alcanzar polo menos 15 puntos en cada unha das partes.	60

Observacións avaliación

Para superar a materia o alumnado debe alcanzar a metade da puntuación en cada unha das metodoloxías propostas avaliábeis obrigatorias; é dicir: Seminario:3 puntos Prácticas de laboratorio e na proba práctica: 5 puntos; Estudio de casos: 6 puntos do dossier do grupo e 6 puntos da resolución individual. Proba mixta: 15 puntos a proba obxectiva e 15 puntos a proba ensaio.

Os alumnos de matrícula parcial que obtiveran a dispensa académica, estarán exentos da asistencia os seminarios e estudos de casos, deberán de entregar en tempo e forma as actividades propostas polo profesorado para substituír as citadas actividades presenciais.

Convocatorias extraordinarias e/ou de segunda e posteriores matrículas: Para aqueles alumnos/ás que cursasen polo menos unha vez as prácticas, poden acollerse á opción de presentarse só ao exame teórico, tendo en conta que a cualificación do exame teórico fará media coas cualificacións das prácticas de laboratorio, actividades de seminario e estudo de casos do curso académico no que cursase as prácticas de laboratorio. No caso de non alcanzar a nota mínima dos seminarios e estudos de casos durante o curso o/a alumno/a terá que presentar na convocatoria de xullo todos os traballos realizados durante o desenvolvemento do curso académico para lograr como máximo a puntuación mínima destes, ademais na proba teórica haberá polo menos unha pregunta ensaio sobre os contidos traballados nos seminarios que deberá ser superada con polo menos o 75% da puntuación que corresponda á devandita pregunta

A cualificación de Matrícula de honra será otorgada automaticamente a aqueles alumnos que alcancen a cualificación de 10. No caso de que exista maior número de alumnos que matriculas de honra asignadas á materia, ou existan alumnos con cualificación de 9 ou mais, logo de solicitude por escrito dos alumnos interesados;se programará, en data e hora acordada cos interesados, a realización dun exame tipo proba obxectiva para asignar as mellores cualificacións do mesmo;la matrícula de honra.

Oportunidade adiantada: Será condición necesaria para superar a materia superar unha proba practica na cal se examinase a adquisición de competencias pertencentes ao módulo práctico, posuirá unha cualificación do 10%. A cualificación dos seminarios e casos clínicos será substituída por un único traballo que posuirá unha cualificación do 10%. O exame posuirá un valor do 80% e incluírá ademais das preguntas de proba obxectiva e preguntas curtas, 1 caso clínico que o alumno debe de resolver.

Matrícula parcial: o alumno/a acollido a esta modalidade de matrícula debe de comunicalo á profesora a primeira semana do cuadrimestre no que se cursa a materia. As metodoloxías de estudo de casos e seminarios serán non presenciais para esta modalidade de matrícula, tendo que realizar traballos similares aos realizados na modalidade presencial, traballos que estarán dispoñibles a través da plataforma Moodle.

O alumnado que non se presente ao exame final ou non realice as prácticas de laboratorio recibirá unha cualificación de Non presentado.

Os traballos deberán recoller redaccións orixinais realizadas polo alumnado, as situacións de Plaxio levarán o suspenso da materia.

Fontes de información

Bibliografía básica	MICHAUD, T.C. Foot Orthoses and Other Forms of Conservative Foot Care. Baltimore: Williams Wilkins, 1993. MICHAUD, T.C. Human Locomotion. The conservative Management of Gait-related disorders. Massachusetts. Newton Biomechanics. 2011 VALMASSY, RL. Clinical Biomechanics of the lower extremities. St. Louis: Mosby, 1996 TACHDJIAN, M.O. Ortopedia Clínica Pediátrica. Diagnóstico y tratamiento. Buenos Aires: Médica Panamericana, 1999 M. O. SEIBEL, Función del pie: texto programado, Madrid, Ortocen, 1994 ROOT M, Normal and abnormal function of the foot, Vol. 2, Clinical Biomechanics Corporation, 1997 Root. M. Función Normal y Anormal del pie. Ed. Base. Barcelona. 2012 ROOT M. Exploración biomecánica del pie, Vol 1. Madrid: Ortocen Editores, 1991 MUNUERA P. El primer radio: Biomecánica y ortopodología. Santander :EXA Editores, 2008 MCRAE R. Exploración clínica ortopédica. Madrid: Ed Harcourt Brace, 1998
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Anatomía específica do membro inferior/750G02002 Sistemas de Información e Comunicación en Ciencias da Saude/750G02010 Podoloxía xeral/750G02012 Biomecánica do membro inferior/750G02013 Ortopodoloxía 1/750G02017
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Farmacoloxía/750G02009 Radiodiagnóstico e Radioprotección/750G02014 Ortopodoloxía 2/750G02018
Materias que continúan o temario
Ortopodoloxía 3/750G02019 Patoloxía Podolóxica 2/750G02022 Podoloxía Física/750G02023 Podoloxía Deportiva/750G02025 Pe de risco/750G02031 Prácticum 1/750G02033 Prácticum 2/750G02034 Prácticum 3/750G02035
Observacións
IMPORTANTE PRÁCTICAS DE LABORATORIO Para as prácticas de laboratorio é un requisito imprescindible acudir a estas co seguinte material individual por alumno/a: - Lapis dermatográfico ou rotulador cirúrxico - Fita métrica flexible (non metálica) - Goniómetro e pantalón curto. AVISONa primeira clase do curso, estableceranse os grupos de prácticas, grupos de traballo de seminarios e casos clínicos para configurar o cronograma, polo que é básico asistir a esa primeira clase da materia, aqueles alumnos que non asistan a esa primeira sesión serán incluídos nos grupos de forma arbitraria para conseguir o equilibrio numérico entre estes. Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir co obxectivo da acción número 5: ?Docencia e investigación saudable e sustentable ambiental e social? do "Plan de Acción Green Campus Ferrol":A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia realizarase entregaranse en formato dixital e en papel sen empregar plásticos, con impresións a dobre cara, empregando papel reciclado e evitando a impresión de borradores.Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural tendo en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionaisFacilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitariaTraballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade, no caso de detectar situacións de discriminación por razón de xénero tomaranse medidas para corrixilas.Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías